

HEREN, MONNIKEN EN BOEREN

Hoe verschillend was het leven van een heer, monnik of boer? Dat kun je hiernaast ontdekken.

	HEER	MONNIK	BOER
HOE WORD JE... ?	Je kunt geen heer worden, je wordt zo geboren. Je vader is heer van een dorp. Jij erft zijn land en zijn naam. Als je een jongen bent, tenminste.	Vaak is je vader een heer. Je oudste broer erft het land. Daarom sturen ze jou naar het klooster om monnik te worden.	Je wordt als boer geboren, net als de meeste mensen. Je kunt eigenlijk niets anders worden, want er zijn bijna geen andere beroepen.
WAT IS ER LEUK AAN JOUW STAND EN WAT NIET?	Je bent rijker dan de boeren. Je hoeft niet hard op het land te werken en je woont in een grote boerderij. Je moet wel leren vechten.	Je leert lezen en schrijven. Je hoeft niet te vechten. Maar je mag niet trouwen en je moet iedere ochtend vroeg op!	Je moet keihard werken. Als je pech hebt moet je voor je heer, de ridder, oorlog voeren. Je woont in een heel klein hutje. Je maakt alles dat je nodig hebt (eten en kleren) zelf. Je wordt niet oud.
BEN JE RIJK OF BEN JE ARM?	De meeste heren worden steeds rijker omdat ze steeds meer van de boeren afpakken en steeds meer land veroveren.	Alles wat je hebt, is van de kerk. Je hebt geen geld en geen bezit. Je leeft eenvoudig, want dat moet van de kerk.	Je bent straatarm. Je hebt niet veel spullen. Meestal heb je niet eens schoenen!
KUN JE LEZEN OF SCHRIJVEN?	Nee hoor, nergens voor nodig.	Ja, je moet de Bijbel toch kunnen lezen?	Nee, er is geen school en je moet werken.
WAT MOET JE GOED KUNNEN?	Paardrijden, vechten en de baas spelen.	Bidden, lezen en schrijven. En je moet in het klooster werken, bijvoorbeeld in de moestuin.	Op het land werken, luisteren naar de heer, en je moet braaf naar de kerk.
MAG JE TROUWEN?	Ja, je vader zoekt een goede man of vrouw voor je uit.	Nee, monniken delen hun leven met God.	Ja, met een jongen of meisje uit het dorp, als de heer het goed vindt.
GA JE VAAK OP REIS?	Soms ga je op bezoek bij de koning of keizer. Of je gaat op pad om nieuw land te veroveren. Je reist dan op een paard. Maar meestal blijf je op je domein.	Soms ga je helemaal naar Rome, op bezoek bij de paus. Of je moet naar verre gebieden om daar mensen te vertellen over je geloof.	Nee. Je komt nooit uit het dorp. Dat mag niet van de heer en het is heel gevaarlijk.

HET HARDE BOERENLEVEN

Het leven van een boerenfamilie was armoedig en onveilig. Wij zouden het leven vies vinden. Je woonde in een klein hutje van modder en hout, samen met wat dieren. De hele dag werkte je op het land van de heer of op je eigen stukje grond. Een deel van de oogst ging naar de heer als betaling voor zijn bescherming. Meestal at je roggebrood, heel soms met een stukje spek of wat bonen. Alles wat je had, moest je zelf maken. Ieder jaar was precies hetzelfde. Wij zouden dat leven zwaar en eentonig vinden.

DE HEER BESCHERMT

De tijd van monniken en ridders heet ook wel de **vroege middeleeuwen**. In die tijd waren de Romeinen weggetrokken en voelden de boeren zich niet meer veilig. Ze zochten bescherming bij een heer. De boeren gingen op het **domein** van de heer wonen. Die had een grote boerderij met een houten muur. In ruil voor bescherming moesten de boeren heel hard werken op het land van de heer. Ze waren **horigen**.

